

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ
Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів**

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

підготовки бакалавра

галузі знань 07 Управління та адміністрування

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

освітньо-професійної програми Фінанси і кредит

Луцьк – 2024

Силабус освітнього компонента ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 072 *Фінанси, банківська справа та страхування* за освітньо-професійною програмою Фінанси і кредит

Розробник: Стащук О. В., завідувач кафедри-професор кафедри фінансів, доктор економічних наук, професор

Силабус погоджено:
гарант ОПП
Фінанси і кредит

Наталія ПРОЦЬ

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фінансів

протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.

Завідувачка кафедри:

Олена СТАЩУК

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	07 Управління та адміністрування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування Фінанси і кредит перший (бакалаврський)	Вибіркова
Кількість годин / кредитів <u>150</u> / 5		Рік навчання 4
		Семестр 1-ий
		Лекції Денна 24 год
		Практичні (семінарські) Денна 30 год. Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
		Консультації Денна 10 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота Денна 86 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

ПП: СТАЩУК ОЛЕНА ВОЛОДИМИРІВНА

Науковий ступінь: доктор економічних наук

Вчене звання: професор

Посада: завідувач кафедри-професор кафедри фінансів

Мобільний телефон: +38 (050) 674-85-78

E-mail: Staschuk.Olena@vnu.edu.ua

Електронний розклад: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Анотація курсу. Освітня компонента «Фінансова звітність суб'єктів господарювання» належить до переліку вибірових дисциплін підготовки бакалавра та спрямована на формування у здобувачів системи сучасних теоретичних знань про зміст, структуру фінансової звітності суб'єктів господарювання, а також набуття практичних навичок із методики складання фінансової звітності підприємств за національними та міжнародними стандартами.

Пререквізити. Знання з фінансів та/або фінансів суб'єктів господарювання, загальні та фахові знання, отримані на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

Постреквізити. Вивчення курсу поглиблює знання із нормативного освітнього компонента «Фінанси суб'єктів господарювання», сприятиме підготовці до складання кваліфікаційного іспиту зі спеціальності 072 Фінанси,

банківська справа та страхування та підготовці до предметного тесту з обліку та фінансів єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра.

Мета і завдання освітнього компонента. Метою освітнього компонента є формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок, пов'язаних із складанням, поданням та використанням фінансової звітності суб'єктів господарювання.

Завдання освітнього компонента:

- вивчення правових основ та інформаційного забезпечення фінансової звітності суб'єктів господарювання;
- вивчення основних вимог до складання фінансової звітності суб'єктів господарювання;
- вміння розрізняти фінансову, статистичну, податкову звітність підприємств;
- набуття навичок із формування фінансової звітності суб'єктів господарювання;
- ознайомлення з принципами формування показників, порядком, строками подання та оприлюднення фінансової звітності;
- оволодіння знаннями щодо структури і змісту спрощеної фінансової звітності малого підприємства, статистичної та податкової звітності та навичками їх складання;
- набуття знань та вмінь виправляти помилки звітних і попередніх періодів, вносити зміни в облікові оцінки, розкривати інформацію про них у примітках до фінансової звітності;
- вивчення особливостей та методики складання фінансової звітності малих підприємств та мікропідприємств;
- оволодіння основними аспектами формування консолідованої та інтегрованої звітності суб'єктів господарювання.

Результати навчання (компетентності).

Компетентності, яких здобувач набуде в результаті вивчення дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІНТ)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Структура освітнього компонента
Денна форма навчання

Таблиця 1

Назви тем	Усього	Лекції	Прак-тичні	Самост. робота	Консультації	Форма контролю*/ Бали**
Тема 1. Загальні вимоги до фінансової звітності підприємств	30	4	6	18	2	ДС,Т, РЗ / 20
Тема 2. Баланс підприємства, його зміст та методика складання	30	4	6	18	2	ДС, Т, РЗ / 20
Тема 3. Звіт про фінансові результати підприємства (Звіт про сукупний дохід)	32	6	6	18	2	ДС,Т, РЗ / 20
Тема 4. Звіт про рух грошових коштів підприємства	32	6	6	18	2	ДС,Т, РЗ / 20
Тема 5. Звіт про власний капітал підприємства	26	4	6	14	2	ДС,Т, РЗ / 20
Разом	150	24	30	86	10	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, Т – тести, РЗ/К –розв’язування задач/кейсів.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота полягає в підготовці до практичних занять оцінювання за питаннями, підготовленими викладачем на основі лекційного матеріалу та з використанням відповідного навчально-методичного забезпечення.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно і якісно виконати завдання. Пропущені заняття можна відпрацьовувати у визначений час згідно графіка консультацій. За умови індивідуального навчального графіка студент має можливість отримати позитивну оцінку завдяки виконанню поточних завдань. У будь-якому випадку студенти зобов’язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. Навчання також може відбуватись в онлайн формі з використанням програми Zoom або Teams office 365 за погодженням із керівником курсу за наявності об’єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування та ін.). Недопустиме користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов’язаних із навчанням.

Політика щодо академічної доброчесності: виконані завдання студентів мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність

посилань на використанні джерела, фабрикування джерел, списування (в тому числа з використанням мобільних гаджетів), втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату, що регламентовано Положенням ВНУ ім. Лесі Українки "Про систему запобігання та виявлення академічного плагіату" (<http://surl.li/andjme>) .

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущення лекційних та практичних занять дозволяється лише за наявності поважної причини (наприклад, хвороба (довідка від сімейного лікаря), навчання за програмою подвійного диплома, працевлаштування за фахом (довідка з місця роботи)), навчання може відбуватися за індивідуальним графіком за погодженням із деканом факультету з використанням можливостей електронних курсів на платформі Office 365 (Microsoft Teams) за погодженням із викладачем. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються з нижчою оцінкою. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи.

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової оцінки не дозволяється. Заборгованість за поточним оцінюванням повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до заліку. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з поточного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (<http://surl.li/uggkhu>).

Визнанню підлягають такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту загалом, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені силабусом навчальної дисципліни.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Якщо студент успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання й отримав остаточну оцінку не меншу, ніж 60 балів, підсумкову оцінку він може отримати без складання заліку. Семестровий залік викладач виставляє за умови виконання здобувачем освіти завдань, передбачених силабусом цієї освітньої компоненти. Така оцінка виставляється в день проведення заліку. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми

Якщо студент отримав остаточну оцінку нижчу за 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100 балів.

Питання на залік

1. Фінансова звітність підприємств та її нормативно-правове забезпечення.
2. Користувачі фінансової звітності підприємств.
3. Класифікація звітності підприємств та її основні якісні характеристики.
4. Принципи складання фінансової звітності підприємств.
5. Порядок оприлюднення та подання фінансової звітності підприємств.
6. Особливості застосування міжнародних стандартів звітності в Україні.
7. Роль і місце фінансової звітності у прийнятті фінансових рішень.
8. Баланс підприємств та його роль в прийнятті фінансових рішень.
9. Структура балансу підприємства та основні вимоги до його складання.
10. Зміст статей балансу та методика його складання.
11. Методика заповнення розділу 1 активу балансу «Необоротні активи».
12. Методика заповнення розділу 2 активу балансу «Оборотні активи».
13. Методика заповнення розділу 1 пасиву балансу «Власний капітал».
14. Методика заповнення розділу 2 пасиву балансу «Довгострокові зобов'язання і забезпечення».
15. Методика заповнення розділу 3 пасиву балансу «Поточні зобов'язання і забезпечення».
16. Загальна характеристика Звіту про фінансові результати.
17. Структура Звіту про фінансові результати.
18. Методика заповнення розділу 1 звіту про фінансові результати «Фінансові результати».
19. Методика заповнення розділу 2 звіту про фінансові результати «Сукупний дохід».
20. Методика заповнення розділу 3 звіту про фінансові результати «Елементи операційних витрат».
21. Методика заповнення розділу 4 звіту про фінансові результати «Розрахунок показників прибутковості акцій».
22. Особливості визнання та оцінки доходів і витрат підприємства.

23. Сутність, мета та особливості складання Звіту про рух грошових коштів підприємства.
24. Структура та зміст статей Звіту про рух грошових коштів.
25. Прямий метод складання Звіту про рух грошових коштів та його характеристика.
26. Непрямий метод складання Звіту про рух грошових коштів та його характеристика.
27. Розкриття інформації про рух грошових коштів у Примітках до фінансової звітності.
28. Звіт про рух грошових коштів як інформаційна основа прийняття фінансових рішень на підприємстві.
29. Сутність, мета та призначення Звіту про власний капітал підприємства.
30. Структура та зміст статей Звіту про власний капітал.
31. Методика складання Звіту про власний капітал.
32. Розкриття інформації про власний капітал у Примітках до фінансової звітності.
33. Порівнянність показників форм річної фінансової звітності.
34. Сутність інтегрованої фінансової звітності.
35. Методика складання та порядок оприлюднення інтегрованої звітності.
36. Сутність консолідованої фінансової звітності.
37. Вимоги і методика складання консолідованої фінансової звітності.
38. Структура, інформаційне забезпечення та методика складання приміток до річної фінансової звітності.
39. Порядок складання фінансової звітності малого підприємства.
40. Порядок складання фінансової звітності мікропідприємства.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (потрібне перескладання)

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна література

1. Стащук О. В. Фінанси суб'єктів господарювання : конспект лекцій для здобувачів освітнього-наукового рівня «бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Луцьк (електронне видання), 2022. 110 с.
2. Іванчук Н. В. Звітність підприємств : навчальний посібник. Острого : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с.
3. Зелікман В.Д., Сокольська Р.Б., Распопова Ю.О., Акімова Т.В. Звітність підприємства : навч. посібник / Дніпро : ННІ «ІПБТ» УДУНТ, 2022. 208 с. URL: <https://nmetau.edu.ua/file/zvitnist-2022.pdf>
4. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 № 996-XIV зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
5. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності, затверджені наказом МФУ від 11.04.2013 № 476. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1023.3061.0>
6. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені Наказом Мініфіну України від 28.03.2013 р. № 433 URL: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=382859&cat_id=29
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#n17>
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13#Text>
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99#Text>
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>
11. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>
12. Петришин Л. П., Сиротюк Г. В. Звітність підприємств. Згідно нового законодавства: навч. посіб. Київ: Кондор, 2020. 440 с
13. Стрельников О. І., Петрушевський Ю. Л. Звітність підприємств. Навчальний посібник. 2021. 312 с.
14. Фінансовий облік і звітність : навчальний посібник / укладачі : С. І. Мельник, І. М. Горбан, Н. С. Марушко. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с.

Допоміжна література:

1. Карлін, М., Сташук, О., & Борисюк, О. (2021). ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ВРАХУВАННЯ НОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ РИЗИКІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 4(39), 376–386. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i39.241330>
2. Добровольська, О., Кравченко, М., & Даніленко, О. (2021). ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЯК ЕЛЕМЕНТ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ. *Економіка та суспільство*, (32). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-32-34>
3. Глушач, Ю. (2022). ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВОЇ ОЦІНКИ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ В ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ. *Економіка та суспільство*, (39). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-40>
4. Славінський, В., & Гурин, О. (2022). ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА. *Економічний простір*, (181), 202-206. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/181-36>
5. Шишков С.Є. Формування системи фінансової звітності емітентів на основі таксономії: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення. *Статистика України*. 2021. № 2. С. 109–118. URL: http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/5922/1/SU_2021%232%20%D0%9E%D0%9C%20%D0%BD%D0%B0%20%D0%B2%D0%B8%D1%87%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83-109-118.pdf
6. Tolkach V. The importance of international financial reporting standards (IFRS) and the new sustainability reporting standards, IFRS S1 and IFRS S2, in sustainable business development in the US. *Veda a perspektivy*, 7(26). 2023. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/6257/6290>

Інтернет-ресурси

1. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
3. Сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>
4. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України. URL: <https://smida.gov.ua/about>